

Ministarstvo
finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 05-02-430/25-32233/2

Podgorica, 01.10.2025. godine

Za: MINISTARSTVO PRAVDE, Vuka Karadžića 3, Podgorica
gospodinu, mr Bojanu Božoviću, ministru

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima

Veza: Vaš akt br. 01-011/25-9619/4 od 22.09.2025. godine

Poštovani gospodine Božoviću,

Povodom *Predloga zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izveštaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni materijal, utvrđeno je da se predloženi akt odnosi na prilagođavanje sistema međunarodne pravne pomoći savremenim izazovima, promjenama i dinamikom u ovoj oblasti na evropskom i međunarodnom nivou, kao i težnja ka modernizaciji pravnih instrumenata. Pored navedenog, nejasnoće i nedorečenosti u postojećim zakonskim odredbama, kao i neprecizna regulacija nadležnosti organa, proceduralnih pitanja i značajnih problema primjene u praksi pojedinačnih instituta, a koji su od suštinskog značaja za efikasno postupanje nadležnih organa u okviru sistema međunarodne pravne pomoći, predstavljaju dodatni razlog za donošenje predmetnog pravnog akta.

U tekstu Predloga zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima i Izveštaju o analizi uticaja propisa u djelu procjene fiskalnog uticaja, navedeno je da za implementaciju predmetnog Predloga nijesu potrebna izdvajanja dodatnih finansijskih sredstava iz Budžeta Crne Gore. Takođe, navedeno je da sprovođenjem Zakona ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze, kao i da nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijska obaveza.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija sa aspekta državnog budžeta, nema primjedbi na Predlog zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima.

S poštovanjem,

Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima

I. OPŠTE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se uslovi i postupak pružanja međunarodne pravne pomoći u krivičnim stvarima (u daljem tekstu: međunarodna pravna pomoć).

Član 2

(1) Međunarodna pravna pomoć pruža se u skladu sa ovim zakonom i međunarodnim ugovorom.

(2) Ako međunarodni ugovor ne postoji ili određena pitanja nijesu regulisana međunarodnim ugovorom, međunarodna pravna pomoć pruža se u skladu sa ovim zakonom, pod uslovom da postoji uzajamnost ili se može očekivati da bi strana država izvršila zamolnicu za međunarodnu pravnu pomoć domaćeg pravosudnog organa.

Član 3

Međunarodna pravna pomoć obuhvata izručenje okrivljenih i osuđenih, ustupanje i preuzimanje krivičnog gonjenja, izvršenje stranih sudskih odluka u krivičnim stvarima, obrazovanje zajedničkih istražnih timova, kao i ostale oblike međunarodne pravne pomoći propisane ovim zakonom odnosno međunarodnim ugovorom.

Značenje izraza i pojmova

Član 4

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- 1) **domaći pravosudni organ** - sud i državno tužilaštvo koji su zakonom određeni za pružanje međunarodne pravne pomoći;
- 2) **strani pravosudni organ** - državni organ koji je prema propisima strane države nadležan za pružanje međunarodne pravne pomoći odnosno sprovođenje određenih radnji u cilju pružanja međunarodne pravne pomoći;
- 3) **država molilja** - strana država čiji je nadležni organ uputio zamolnicu za međunarodnu pravnu pomoć;
- 4) **zamoljena država** - strana država kojoj se upućuje zamolnica za međunarodnu pravnu pomoć;
- 5) **domaći zakon** - zakon Crne Gore.

Nadležni organi i način komunikacije

Član 5

- (1) Za poslove međunarodne pravne pomoći nadležni su sudovi i državna tužilaštva, u skladu sa zakonom. Pojedine radnje u postupku međunarodne pravne pomoći vrši ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa, kao i drugi organi državne uprave.
- (2) Nadležni pravosudni organ upućuje zamolnice za međunarodnu pravnu pomoć stranim pravosudnim organima i prima zamolnice za međunarodnu pravnu pomoć stranih pravosudnih organa preko centralnog organa komunikacije.
- (3) Poslove centralnog organa komunikacije u postupku međunarodne pravne pomoći obavlja ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa (u daljem tekstu Ministarstvo).
- (4) Izuzetno od stava 3 ovog člana, iz razloga cjelishodnosti i efikasnosti postupanja, poslove centralnog organa komunikacije za pojedine vrste odnosno oblasti pravne pomoći može obavljati drugi nadležni organ. Ministarstvo davanjem odgovarajuće izjave odnosno obavještanjem međunarodne organizacije dostavlja podatke o određivanju centralnog organa komunikacije.
- (5) U slučaju kada za to postoje razlozi hitnosti, drugi opravdani razlozi ili je predviđeno međunarodnim ugovorom, zamolnica za međunarodnu pravnu pomoć može se dostavljati i primiti diplomatskim putem, posredstvom Nacionalnog centralnog biroa INTERPOL-a i putem kanala komunikacije Evropske agencije za pravosudnu saradnju u krivičnim stvarima – EUROJUST.

Neposredna saradnja

Član 6

- (1) Domaći pravosudni organ može neposredno dostaviti stranom nadležnom organu i primiti od stranog nadležnog organa zamolnicu za međunarodnu pravnu pomoć, kada je to predviđeno međunarodnim ugovorom ili kad postoji uzajamnost.
- (2) Organ iz stava 1 ovog člana je dužan da vodi evidenciju o neposredno dostavljenim odnosno primljenim zamolnicama. Izvještaj o neposrednoj saradnji dostavlja se na zahtjev Ministarstva.

Član 7

Međunarodna pravna pomoć se može pružiti ako je djelo zbog koga se traži pružanje pravne pomoći kažnjivo djelo i po domaćem zakonu i po zakonu strane države čiji je pravosudni organ podnio zamolnicu za međunarodnu pravnu pomoć.

Povjerljivost i zaštita podataka

Član 8

- (1) Ako nadležni organ države molilje zahtijeva povjerljivo postupanje, zamolnica može biti dostupna samo nadležnim organima koji po njoj postupaju i u mjeri neophodnoj za postupanje.

(2) Ukoliko povjerljivost iz stava 1 ovog člana nije moguće obezbijediti, Ministarstvo, odnosno domaći pravosudni organ će o tome obavijestiti nadležni organ države molilje.

(3) Lični podaci dobijeni u postupku pružanja međunarodne pravne pomoći su dostupni samo organima koji učestvuju u pružanju pravne pomoći i isti se mogu koristiti samo za potrebe postupka za koji su traženi, kao i drugih postupaka koji su povezani sa tim postupkom, te se ne mogu ustupiti trećim stranama bez saglasnosti države molilje odnosno zamoljene države koja je takve podatke stavila na raspolaganje.

Zahtjev za međunarodnu pravnu pomoć

Član 9

(1) Zahtjev za pružanje međunarodne pravne pomoći podnosi se u formi zamolnice.

(2) Ako međunarodnim ugovorom ili ovim zakonom nije drukčije propisano, potpisana i ovjerena zamolnica za međunarodnu pravnu pomoć sadrži:

- 1) naziv i sjedište organa koji je uputio zamolnicu;
- 2) naziv organa kome se zamolnica upućuje, a ukoliko nije poznat njegov tačan naziv, naznaku "nadležni pravosudni organ", uz naziv države čiji je to organ;
- 3) pravni osnov za pružanje međunarodne pravne pomoći;
- 4) oblik međunarodne pravne pomoći koja se traži i razlog zamolnice;
- 5) pravnu kvalifikaciju krivičnog djela i njegov kratak činjenični opis odnosno kratak činjenični opis kašnjenog djela osim ako se zamolnica odnosi na dostavu odnosno uručenje pismena;
- 6) državljanstvo i druge lične podatke lica u odnosu na koje se traži međunarodna pravna pomoć i njegov položaj u postupku;
- 7) vrstu sudskog pismena, u slučaju njegove dostave.

(3) Pored podataka iz stava 2 ovog člana, domaći pravosudni organ može tražiti dodatna obavještenja i akte koji su potrebni za postupanje po zamolnici.

Član 10

(1) Ukoliko međunarodnim ugovorom ili ovim zakonom nije drukčije propisano, uz zamolnicu za međunarodnu pravnu pomoć domaćeg, odnosno stranog pravosudnog organa prilaže se prevod zamolnice na jeziku države kojoj se zamolnica upućuje ili na jednom od službenih jezika Savjeta Evrope, ako to prihvata država kojoj je zamolnica upućena. Odgovori na zamolnice stranih pravosudnih organa se, po pravilu, ne prevode.

(2) Zahtjev za međunarodnu pravnu pomoć može se podnijeti i elektronskim putem. Domaći odnosno strani pravosudni organ može u svakom trenutku zahtijevati dostavljanje izvornika odnosno ovjerene kopije zamolnice i/ili prateće dokumentacije.

Troškovi

Član 11

(1) Ako međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno, troškove pružanja međunarodne pravne pomoći, pod uslovom uzajamnosti, snosi zamoljena država, osim troškova:

- 1) vještačenja;
- 2) privremenog prebacivanja lica lišenog slobode radi saslušanja;
- 3) koji su vanredni i nesrazmjerno veliki.

(2) Troškove iz stava 1 tač. 1 i 2 ovog člana snosi država molilja, a naknada troškova iz stava 1 tačka 3 ovog člana vrši se prema dogovoru države molilje i zamoljene države

II. IZRUČENJE OKRIVLJENIH I OSUĐENIH

Član 12

Hitnost postupanja u postupcima izručenja

- (1) Postupak izručenja okrivljenih i osuđenih lica je hitne prirode.
- (2) Organi koji učestvuju u postupku izručenja odnosno donose odluke u vezi sa postupkom izručenja dužni su da postupaju sa posebnom hitnošću.

Propisi o izručenju

Član 13

Izručenje okrivljenih ili osuđenih traži se i vrši u skladu sa ovim zakonom, ukoliko međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno.

Uslovi za izručenje

Član 14

(1) Uslovi za izručenje po zamolnici države molilje su:

- 1) da lice čije se izručenje traži nije crnogorski državljanin;
- 2) da djelo zbog koga se traži izručenje nije učinjeno na teritoriji Crne Gore, protiv nje ili njenog državljanina;
- 3) da je djelo zbog koga se traži izručenje krivično djelo i po domaćem zakonu i po zakonu države u kojoj je učinjeno;

(4) Pravosnažno rješenje kojim se izručenje odbija dostavlja se Ministarstvu, koje će o tome obavijestiti državu molilju.

Član 23

(1) Ako vijeće nadležnog suda nađe da su ispunjeni uslovi za izručenje propisani ovim zakonom, utvrdiće to rješenjem.

(2) Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana lice čije se izručenje traži ima pravo žalbe, u roku od tri dana od dana prijema rješenja, neposredno višem sudu, koji je dužan da u roku od osam dana od dana prijema žalbe donese odluku po izjavljenoj žalbi. Sud može rješenje ukinuti samo jednom i vratiti predmet na ponovno odlučivanje.

(3) Nakon što rješenje iz stava 1 ovog člana postane pravosnažno, predmet se dostavlja ministru nadležnom za poslove pravosuđa (u daljem tekstu: ministar), radi odlučivanja o izručenju.

Odlučivanje od strane ministra

Član 24

(1) U slučaju iz člana 23 ovog zakona ministar, nakon razmatranja spisa predmeta, donosi rješenje kojim izručenje dozvoljava ili ne dozvoljava.

(2) Ministar može, kad dozvoli izručenje, donijeti rješenje da se izručenje odloži iz razloga što je zbog drugog krivičnog djela u Crnoj Gori u toku krivični postupak protiv lica čije se izručenje traži ili što se to lice nalazi na izdržavanju kazne zatvora u Crnoj Gori.

(3) Ministar može odložiti donošenje odluke o izručenju dok traje postupak po zahtjevu za međunarodnu zaštitu osim u slučajevima kada postupak ne sprječava izvršenje.

(4) Ministar neće dozvoliti izručenje lica koje u Crnoj Gori uživa međunarodnu zaštitu ili kad se može opravdano pretpostaviti da bi lice čije se izručenje traži u slučaju izručenja bilo izloženo progonu ili kažnjavanju zbog svoje rase, vjere, državljanstva, pripadnosti određenoj društvenoj grupi ili zbog svojih političkih uvjerenja ili bi njegov položaj bio otežan zbog nekog od tih razloga. Izručenje se neće dozvoliti i ukoliko je na teritoriji države molilje ratno ili vanredno stanje ili se odvijaju oružani sukobi, odnosno postoje drugi razlozi ili okolnosti zbog kojih se može opravdano pretpostaviti da bi licu čije se izručenje traži bio ugrožen život odnosno lična sigurnost i bezbjednost.

(5) Ministar neće dozvoliti izručenje ako u krivičnom postupku koji je prethodio izručenju licu čije se izručenje traži nije bilo omogućeno da ima branioca.

(6) Rješenje iz stava 1 ovog člana je izvršno i protiv njega nije dopuštena žalba.

Načelo specijalnosti

Član 25

(1) Kad se dozvoli izručenje, lice čije je izručenje dozvoljeno ne može se goniti za drugo, prije izručenja učinjeno krivično djelo, prema tom licu ne može se izvršiti kazna za drugo, prije

izručenja učinjeno krivično djelo, niti se to lice može izručiti trećoj državi za krivično djelo učinjeno prije izručenja, bez saglasnosti nadležnog organa Crne Gore.

(2) Saglasnost iz stava 1 ovog člana nije potrebna ako je lice čije je izručenje dozvoljeno, tokom postupka za izručenje pred sudijom za istragu dalo izjavu da se ne protivi krivičnom gonjenju, izvršenju kazne, primjeni teže kazne ili izručenju trećoj državi za drugo, prije izručenja učinjeno krivično djelo (u daljem tekstu: izjava o odricanju).

(3) Izjava o odricanju daje se na zapisnik pred nadležnim sudom u skladu sa Zakonikom o krivičnom postupku, na način koji garantuje da je lice čije se izručenje traži tu izjavu dalo dobrovoljno i bilo svjesno njenih posljedica. Data izjava o odricanju se ne može opozvati.

(4) Ograničenje iz stava 1 ovog člana ili izjava o odricanju navodi se u rješenju kojim se dozvoljava izručenje.

(5) Ograničenje iz stava 1 ovog člana neće se primjeniti ako izručeno lice, iako je imalo mogućnosti, nije napustilo teritoriju države molilje kojoj je bilo izručeno u roku od 30 dana od dana konačnog puštanja na slobodu ili se, nakon napuštanja, ponovo vratilo na teritoriju države molilje.

Dostavljanje rješenja o izručenju i predaja lica

Član 26

(1) O rješenju kojim je odlučeno po zahtjevu za izručenje obavijestiće se država molilja.

(2) Rješenje kojim se dozvoljava izručenje dostaviće se organu uprave nadležnom za poslove policije koji će sa nadležnim organom države molilje dogovoriti mjesto i vrijeme predaje lica čije je izručenje dozvoljeno.

(3) Ministarstvo nadležnom sudu dostavlja rješenje o izručenju koje je donio ministar.

Član 27

(1) Država molilja će preuzeti lice čije je izručenje dozvoljeno u roku od trideset dana od dana donošenja rješenja o izručenju.

(2) Ako država molilja ne preuzme lice čije je izručenje dozvoljeno u roku od petnaest dana od dana utvrđenog za predaju, isto će se pustiti na slobodu.

(3) Rok iz stava 2 ovog člana može biti produžen najviše do trideset dana od dana utvrđenog za predaju, na obrazložen i opravdan zahtjev države molilje.

(4) Ukoliko se po isteku rokova iz st. 1, 2 i 3 ovog člana ne izvrši preuzimanje lica čije je izručenje dozvoljeno će biti odmah pušteno na slobodu, a ministar može da odbije ponovni zahtjev za izručenje zbog istog krivičnog djela.

(5) O datumu i vremenu predaje lica čije je izručenje dozvoljeno i isteku rokova za predaju organ nadležan za poslove policije blagovremeno obavještava nadležni sud.

(6) Organ nadležan za poslove policije obavještava Ministarstvo o datumu i vremenu izvršenja rješenja odnosno predaje državi molilji lica čije izručenje je dozvoljeno.

Zahtjevi za izručenje od strane više država

Član 28

(1) Ako izručenje istog lica traži više država zbog istog ili različitih krivičnih djela, prilikom odlučivanja o dozvoli izručenja uzeće se u obzir težina krivičnih djela, mjesto izvršenja, redosljed podnošenja zahtjeva, državljanstvo traženog lica, mogućnost daljeg izručenja drugoj državi, kao i druge okolnosti.

(2) U slučaju iz stava 1 ovog člana sud će rješenjem utvrditi ispunjenost pretpostavki za izručenje u odnosu na svaki zahtjev za izručenje pojedinačno, nakon čega odluku o izručenju donosi ministar.

Pojednostavljeno izručenje

Član 29

(1) Lice čije se izručenje traži na osnovu međunarodne potjernice odnosno zahtjeva za izručenje od strane samo jedne države, kad su ispunjeni uslovi za izručenje propisani ovim zakonom, može se izručiti po pojednostavljenom postupku, uz saglasnost tog lica. Sudija za istragu će bez odlaganja obavijestiti lice čije se izručenje traži o mogućnosti izručenja po pojednostavljenom postupku.

(2) Lice koje je dalo saglasnost za izručenje po pojednostavljenom postupku može se, u istoj izjavi izričito odreći prava na primjenu načela specijalnosti iz člana 25 ovog zakona.

(3) Saglasnost iz stava 1 ovog člana i odricanje iz stava 2 ovog člana unijeće se u zapisnik pred nadležnim sudom u skladu sa Zakonikom o krivičnom postupku, na način koji garantuje da je lice čije se izručenje traži tu saglasnost dalo dobrovoljno i bilo svjesno njenih posljedica. Data saglasnost se ne može opozvati.

(4) O saglasnosti iz stava 1 ovog člana i izjavi o odricanju država molilja će biti obaviještena u što kraćem roku, a sud može odlučiti da ista nije obavezna da dostavi zamolnicu.

(5) Odluku o izručenju u pojednostavljenom postupku donosi nadležni sud, o čemu će, bez odlaganja, obavijestiti Ministarstvo koje će o tome obavijestiti državu molilju.

(6) Izručenje u pojednostavljenom postupku ima dejstvo izručenja u redovnom postupku i podliježe istim uslovima, što će biti naznačeno državi molilji.

(7) Sud može, kada dozvoli izručenje u pojednostavljenom postupku, donijeti rješenje da se izručenje odloži iz razloga što je zbog drugog krivičnog djela kod domaćeg suda u toku krivični postupak protiv lica koje je pristalo na pojednostavljeni postupak ili što se to lice nalazi na izdržavanje kazne zatvora u Crnoj Gori.

(8) Ukoliko se izručenje lica traži od strane dvije ili više država, isto se ne može izručiti po pojednostavljenom postupku.

Oduzimanje predmeta

Član 30

(1) Po zahtjevu države molilje nadležni sud će zaplijeniti i predati, u skladu sa domaćim zakonodavstvom, predmete koji mogu da posluže kao dokazni materijal ili koji su nastali izvršenjem krivičnog djela.

(2) Predmeti iz stava 1 ovog člana predaće se i ako se već odobreno izručenje ne može ostvariti zbog smrti ili bjekstva lica čije se izručenje traži.

(3) Ako predmeti iz stava 1 ovog člana podliježu zaplijeni ili oduzimanju na teritoriji Crne Gore, mogu se u vezi sa krivičnim postupkom koji je u toku, privremeno zadržati ili predati, uz uslov da budu vraćeni.

(4) Predmeti iz stava 1 ovog člana, na kojima postoje prava Crne Gore ili trećih lica, po završetku pretresa, će biti vraćeni Crnoj Gori što je moguće prije. Troškove vraćanja predmeta snosi država molilja.

Član 31

Troškove izručenja koji su nastali van teritorije Crne Gore snosi država molilja.

III. POSTUPAK PO ZAHTJEVU CRNE GORE ZA IZRUČENJE IZ DRUGE DRŽAVE

Podnošenje zahtjeva za izručenje

Član 32

(1) Ako se protiv lica koje se nalazi u stranoj državi vodi u Crnoj Gori krivični postupak ili ako je licu koje se nalazi u stranoj državi nadležni sud u Crnoj Gori izrekao kaznu, ministar može podnijeti zahtjev za izručenje.

(2) Zahtjev se podnosi zamoljenoj državi sa ispravama i podacima iz člana 18 ovog zakona.

Upućivanje molbe za privremeno pritvaranje stranoj državi u cilju izručenja

Član 33

(1) Kad postoji opasnost da će lice čije se izručenje traži pobjeći odnosno postoje drugi opravdani razlozi, ministar može, prije podnošenja zahtjeva za izručenje u skladu sa članom 32 ovog zakona, tražiti od strane države da se protiv tog lica odredi privremeni pritvor u cilju izručenja ili preduzmu druge mjere radi sprječavanja njegovog bjekstva.

(2) U molbi za privremeno pritvaranje posebno će se naznačiti podaci o identitetu lica čije se izručenje traži, naziv krivičnog djela zbog kojeg se izručenje traži, optužnica, presuda ili odluka o pritvoru, datum, mjesto i naziv organa koji je odredio pritvor, odnosno podaci o pravosnažnosti presude, kao i izjava da će se izručenje tražiti redovnim putem.

Član 34

(1) Ako lice čije se izručenje traži bude izručeno, može se krivično goniti, odnosno prema njemu se može izvršiti kazna samo za krivično djelo za koje je izručenje dozvoljeno, osim ako se tog prava odreklo.

(2) Ako je izručenje dozvoljeno pod određenim uslovima u pogledu vrste ili visine kazne koja se može izreći, odnosno izvršiti i pod tim uslovima bude prihvaćeno, sud je pri izricanju kazne vezan tim uslovima, a ako se radi o izvršenju već izrečene kazne, sud koji je sudio u posljednjem stepenu preinačiće presudu i izreći kaznu u skladu sa uslovima izručenja.

(3) Ako je izručeno lice bilo pritvoreno u stranoj državi zbog krivičnog djela zbog koga je izručeno, vrijeme koje je provelo u pritvoru uračunaće se u kaznu zatvora.

IV. SPROVOĐENJE STRANCA PREKO TERITORIJE CRNE GORE

Molba za sprovođenje preko teritorije Crne Gore

Član 35

(1) Ako izručenje traži strana država od druge strane države, a lice čije se izručenje traži bi se moralo sprovesti preko teritorije Crne Gore, sprovođenje može, po zamolnici države molilje, dozvoliti ministar, pod uslovom da se ne radi o crnogorskom državljaninu i da se izručenje ne vrši zbog političkog ili vojnog krivičnog djela.

(2) Zamolnica za sprovođenje lica preko teritorije Crne Gore sadrži podatke i isprave iz člana 18 stav 3 ovog zakona.

(3) U slučaju sprovođenja lica preko teritorije Crne Gore vazdušnim saobraćajem, kada nije predviđeno slijetanje, nije potrebna dozvola iz stava 1 ovog člana.

(4) O sprovođenju iz stava 3 ovog člana država molilja će obavijestiti Ministarstvo. Obavještenje sadrži podatke kao što su: ime i prezime lica koje se sprovodi preko teritorije Crne Gore, kojoj se državi izručuje, zbog kojeg krivičnog djela se izručenje vrši, kao i vrijeme prelijetanja.

V. USTUPANJE I PREUZIMANJE KRIVIČNOG GONJENJA

Član 36

(1) Ako je na teritoriji Crne Gore krivično djelo učinio stranac koji ima prebivalište u stranoj državi, toj državi se mogu ustupiti krivični spisi radi krivičnog gonjenja i suđenja, ako se strana država tome ne protivi.

(2) Odluku o ustupanju krivičnog gonjenja donosi nadležni državni tužilac do potvrđivanja optužnice odnosno ispitnog optužnog predloga od strane suda, a poslije potvrđivanja optužnog akta odluku o ustupanju krivičnog gonjenja donosi vijeće nadležnog suda.

(3) Ako je oštećeni crnogorski državljanin, ustupanje krivičnog gonjenja nije dozvoljeno ako se oštećeni tome protivi, osim ako je dato obezbjeđenje za ostvarivanje njegovog imovinskog zahtjeva.

Član 37

Nadležni sud ili državni tužilac zamolnicu za ustupanje krivičnog gonjenja sa odlukom o ustupanju krivičnog gonjenja i spisima predmeta dostavlja Ministarstvu.

Ministarstvo zamolnicu za ustupanje krivičnog gonjenja dostavlja nadležnom organu zamoljene države.

Član 38

(1) Po zamolnici države molilje da nadležni organ u Crnoj Gori preuzme krivično gonjenje crnogorskog državljanina ili lica koje ima prebivalište u Crnoj Gori, zbog krivičnog djela učinjenog u inostranstvu, nadležni organ u Crnoj Gori može preuzeti krivično gonjenje u skladu sa zakonom i međunarodnim ugovorom.

(2) Zamolnica iz stava 1 ovog člana upućuje se sa spisima nadležnom državnom tužiocu na čijem području to lice ima prebivalište.

(3) Ako je nadležnom organu države molilje podnesen imovinskopравни zahtjev, postupiće se kao da je taj zahtjev podnesen nadležnom sudu.

(4) Odluku po zamolnici države molilje za preuzimanje krivičnog gonjenja donosi nadležno državno tužilaštvo.

(5) Odluka kojom se odbija preuzimanje krivičnog gonjenja mora biti obrazložena u pogledu razloga zbog kojih nije preuzeto krivično gonjenje.

(6) O odbijanju da se preuzme krivično gonjenje, kao i o pravosnažnoj odluci donesenoj u krivičnom postupku po zamolnici za preuzimanje krivičnog gonjenja, obavijestiće se država molilja.

Član 39

(1) Ako je preuzeto krivično gonjenje po zamolnici iz člana 38 ovog zakona, primjenjivaće se domaći zakon.

(2) Procesna radnja preduzeta prema propisima države molilje izjednačava se sa procesnom radnjom preduzetom prema propisima Crne Gore, osim ako to nije suprotno osnovnim načelima domaćeg pravnog poretka i međunarodnim standardima o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda.

(3) Zakon strane države će se primijeniti u slučaju kada je on blaži za okrivljenog.

VI. IZVRŠENJE STRANE SUDSKE ODLUKE U KRIVIČNIM STVARIMA

Član 40

(1) Nadležni sud u Crnoj Gori će, radi izvršenja strane sudske odluke u krivičnim stvarima, ako je to predviđeno međunarodnim ugovorom ili ako postoji uzajamnost, donijeti odluku o izricanju krivične sankcije, odnosno odluku kojom se nalaže privremeno ili trajno oduzimanje imovine pribavljene kriminalnom djelatnošću, u skladu sa domaćim zakonom.

(2) U slučaju iz stava 1 ovog člana nadležni sud donosi odluku u vijeću sastavljenom od troje sudija, bez prisustva stranaka.

(3) Mjesna nadležnost suda određuje se prema posljednjem prebivalištu okrivljenog u Crnoj Gori, a ako okrivljeni nije imao prebivalište u Crnoj Gori, prema mjestu rođenja. Ako okrivljeni nije imao prebivalište, niti je rođen u Crnoj Gori, Vrhovni sud Crne Gore će odrediti jedan od stvarno nadležnih sudova pred kojim će se sprovesti postupak.

(4) U izreku odluke iz stava 2 ovog člana sud će unijeti potpunu izreku strane sudske odluke, naziv organa koji je donio odluku i odlučiti po zamolnici. U obrazloženju odluke iznijeti će se razlozi kojima se sud rukovodio prilikom donošenja odluke i ukazati na razloge strane sudske odluke koju treba izvršiti.

(5) Protiv odluke mogu izjaviti žalbu državni tužilac i okrivljeni ili njegov branilac.

Član 41

(1) Ako je strani sud izrekao krivičnu sankciju koja nije predviđena domaćim zakonom, nadležni sud Crne Gore će izreći krivičnu sankciju koja je po vrsti i težini najpribližnija krivičnoj sankciji koju je izrekao strani sud.

(2) U slučaju iz stava 1 ovog člana krivična sankcija ne smije biti strožija od krivične sankcije koju je izrekao strani sud.

Član 41a

Strana sudska odluka u krivičnim stvarima neće se izvršiti, ako je:

1) nastupila zastarjelost izvršenja po domaćem zakonu;

2) u skladu sa domaćim zakonom za vođenje krivičnog postupka nadležan i sud u Crnoj Gori, a postoje okolnosti koje isključuju krivično gonjenje;

3) ta odluka donijeta u odsustvu okrivljenog, odnosno ako okrivljeni nije saslušan ili nije imao prilike da iznese svoju odbranu.

Član 42

Odredbe domaćeg zakona o pomilovanju, amnestiji i uslovnom otpustu primjenjuju se i na lica kojima je stranom sudskom odlukom u krivičnim stvarima izrečena kazna zatvora ili mjera bezbjednosti.

Član 43

(1) Ako je međunarodnim ugovorom predviđena mogućnost izvršenja odluke u krivičnim stvarima nadležnog organa Crne Gore ili ako postoji uzajamnost, nadležnim organima strane države može se uputiti zamolnica.

(2) Ako strani državljanin osuđen u Crnoj Gori ili nadležni organ ovlašćen međunarodnim ugovorom podnese zamolnicu nadležnom sudu u Crnoj Gori da osuđeni izdržava kaznu u svojoj zemlji, sud će postupiti u skladu sa međunarodnim ugovorom.

(3) Ako crnogorski državljanin koji se nalazi na izdržavanju kazne zatvora u stranoj državi uputi molbu Ministarstvu ili nadležnom organu te države da bude premješten u Crnu Goru na dalje izdržavanje kazne zatvora, premještanje se može izvršiti uz saglasnost ministra i nadležnog organa strane države u kojoj crnogorski državljanin izdržava kaznu, ako mu je preostalo da izdrži više od šest mjeseci kazne zatvora i ako postoji uzajamnost.

VII. OBRAZOVANJE ZAJEDNIČKIH ISTRAŽNIH TIMOVA

Član 44

Državno tužilaštvo Crne Gore može sa nadležnim organom jedne ili više stranih država obrazovati zajednički istražni tim (u daljem tekstu: tim), na ograničeni vremenski period, koji se uz uzajamnu saglasnost može produžiti, radi sprovođenja istrage na teritoriji jedne ili više država, a posebno u slučaju kad:

- 1) postoji potreba za složenom i opsežnom istragom povezanom sa drugom državom ili više njih;
- 2) se u više država sprovode istrage čija priroda zahtijeva preduzimanje koordinisanih i usklađenih radnji tih država;
- 3) istražne radnje treba da se sprovedu naizmjenično u Crnoj Gori i jednoj ili više stranih država.

Član 44a

- (1) Zahtjev za obrazovanje tima Crnoj Gori može podnijeti bilo koja zainteresovana strana država.
- (2) Zahtjev iz stava 1 ovog člana upućuje se vrhovnom državnom tužiocu.
- (3) Kad Crna Gora zahtijeva obrazovanje tima, zahtjev upućuje vrhovni državni tužilac, na predlog državnog tužilaštva koje postupa u predmetu.
- (4) Pored podataka iz člana 9 stav 2 ovog zakona, zahtjev iz st. 1 i 3 ovog člana treba da sadrži i predloge za članove tima iz države koja podnosi zahtjev za njegovo obrazovanje.
- (5) Tim će se obrazovati u državi u kojoj se očekuje sprovođenje istražnih radnji.
- (6) Tim se obrazuje sporazumom, koji u ime Crne Gore potpisuje vrhovni državni tužilac, o čemu obavještava Ministarstvo.

Član 44b

- (1) Tim čine članovi koje određuju države koje potpisuju sporazum iz člana 44a stav 6 ovog zakona.
- (2) Timom rukovodi rukovodilac tima, koji se određuje iz države u kojoj se sprovode istražne radnje.

Član 44v

(1) Ako se istraga sprovodi u Crnoj Gori:

- 1) istražne radnje sprovode se u skladu sa domaćim zakonom;
- 2) rukovodilac tima je predstavnik državnog tužilaštva koje postupa u predmetu;
- 3) tim postupa po nalogima rukovodioca tima, a u skladu sa sporazumom iz člana 44a stav 6 ovog zakona;
- 4) Crna Gora obezbjeđuje uslove potrebne za rad tima na njenoj teritoriji.

(2) Rukovodilac tima može članovima tima odrediti zadatke za preduzimanje određenih istražnih radnji, u skladu sa domaćim zakonom i uz saglasnost domaćih nadležnih organa i nadležnih organa države iz koje je član tima kome se određuje zadatak.

(3) Ako je timu potrebna pravna pomoć od države koja nije učestvovala u obrazovanju tima, nadležni organi Crne Gore uputiće zamolnicu nadležnim organima te države, u skladu sa ovim zakonom ili međunarodnim ugovorom.

(4) Informacije i dokazi pribavljeni na način iz stava 3 ovog člana mogu biti podijeljeni sa državama koje su potpisale sporazum iz člana 44a stav 6 ovog zakona, samo uz saglasnost zamoljene države.

(5) Članovi tima iz stranih država (u daljem tekstu: strani član tima) imaju pravo da prisustvuju sprovođenju istrage na teritoriji Crne Gore, ako rukovodilac tima, u skladu sa domaćim zakonom, ne odredi drukčije.

(6) Ako tim treba da sprovodi istražne radnje na teritoriji Crne Gore, članovi tima iz Crne Gore (u daljem tekstu: domaći član tima) mogu zatražiti od nadležnih domaćih organa da sprovedu te radnje, a te radnje će se sprovesti u skladu sa domaćim zakonom.

(7) Domaći član tima može, u skladu sa domaćim zakonom i u okviru svojih ovlašćenja, dostaviti timu informacije koje su mu dostupne u Crnoj Gori, u svrhu istrage koju tim sprovodi.

Član 44g

(1) Informacije do kojih članovi tima dolaze u toku rada tima, a koje nadležnim organima država koje su potpisale sporazum iz člana 44a stav 6 ovog zakona nijesu dostupne na drugi način, mogu se koristiti:

1) u svrhu za koju je obrazovan tim;

2) za otkrivanje, istragu ili krivično gonjenje drugih krivičnih djela, uz saglasnost države čijim su članovima tima informacije stavljene na raspolaganje, pri čemu se davanje saglasnosti može odbiti samo u slučajevima kad bi korišćenje tih informacija ugrozilo krivičnu istragu u toj državi ili ako se radi o informacijama zbog kojih bi ta država mogla odbiti pružanje pravne pomoći;

3) za sprječavanje neposrednog i ozbiljnog ugrožavanja javne bezbjednosti, a ako se kasnije pokrene krivična istraga informacije se mogu koristiti uz saglasnost iz tačke 2 ovog stava;

4) u druge svrhe, ako je to određeno sporazumom iz člana 44a stav 6 ovog zakona.

Član 44d

(1) Države se prilikom potpisivanja sporazuma iz člana 44a stav 6 ovog zakona mogu dogovoriti da, pored članova tima i druga lica iz tih država učestvuju u akcijama tima, u skladu sa zakonom države iz koje su ta lica ili međunarodnim ugovorom.

(2) Lica iz stava 1 ovog člana neće imati prava koja imaju članovi tima, osim ako je to izričito određeno sporazumom iz člana 44a stav 6 ovog zakona.

Član 44đ

U toku preduzimanja radnji u Crnoj Gori u skladu sa sporazumom iz 41b stav 6 ovog zakona, strani članovi tima smatraće se službenim licima Crne Gore, u slučaju krivičnih djela učinjenih protiv njih ili krivičnih djela koja su oni učinili.

Član 44e

(1) Crna Gora odgovara za štetu nastalu na njenoj teritoriji, koju je prouzrokovao tim svojim nepravilnim ili nezakonitim radom.

(2) Ako je štetu prouzrokovao strani član tima, Crna Gora će zatražiti nadoknadu isplaćenog iznosa od države koja je odredila tog člana tima.

(3) Ako je strana država na čijoj je teritoriji djelovao tim nekom licu isplatila štetu nastalu zbog postupanja domaćeg člana tima, Crna Gora će toj državi nadoknaditi isplaćeni iznos.

VIII. OSTALI OBLICI MEĐUNARODNE PRAVNE POMOĆI

Član 45

(1) Ostali oblici međunarodne pravne pomoći su: dostavljanje akata, pisanih materijala i drugih predmeta u vezi sa krivičnim postupkom u državi molilji; međusobna razmjena informacija, kao i izvršenje pojedinih procesnih radnji; saslušanje okrivljenog, svjedoka i vještaka, uključujući saslušanje putem video i telefonske konferencijske veze, uviđaj, pretresanje prostorija i lica, privremeno oduzimanje predmeta, mjere tajnog nadzora, dostavljanje bankarskih podataka, DNK analiza, privremena predaja lica lišenog slobode radi svjedočenja, dostavljanje podataka iz kaznene evidencije podataka o osudi i druge procesne radnje.

(2) O dozvoljenosti i načinu izvršenja radnje koja je predmet zamolnice stranog pravosudnog organa odlučuje nadležni sud odnosno nadležno državno tužilaštvo, u skladu sa domaćim zakonom i međunarodnim ugovorom.

Spontana razmjena informacija

Član 46

(1) Domaći nadležni organi mogu, ne utičući na sostvene istrage ili postupke, bez prethodno upućene zamolnice, dostaviti stranim nadležnim organima i primiti od stranih nadležnih organa

informacije i podatke koje se odnose na krivična djela, a do kojih su došli prilikom svojih istraga, ako smatraju da bi dostavljanje takvih informacija odnosno podataka moglo biti od koristi za pokretanje istrage ili krivičnog postupka ili ako bi moglo dovesti do podnošenja zamolnice za međunarodnu pravnu pomoć.

(2) Domaći nadležni organ koji dostavlja informacije i podatke u skladu sa stavom 1 ovog člana može zatražiti od stranog nadležnog organa obavještenje o radnjama preduzetim na osnovu dostavljenih podataka, a može postaviti i uslove pod kojim država kojoj su dostavljeni podaci može koristiti iste.

(3) O dostavljenim i primljenim informacijama i podacima iz stava 1 ovog člana nadležni organi su dužni da vode evidenciju.

Član 47

(1) Po zamolnici stranog pravosudnog organa domaći pravosudni organ može dozvoliti prisustvo stranog službenog lica i lica koje ima pravni interes za izvršenje radnje koja je tražena zamolnicom.

(2) U slučaju dozvole prisustva po zamolnici iz stava 1 ovog člana, domaći pravosudni organ dostaviće obavještenje stranom pravosudnom organu o mjestu i vremenu izvršenja radnje koja je tražena zamolnicom.

Član 48

Procesna radnja koju je preduzeo strani nadležni organ u skladu sa svojim zakonom biće u krivičnom postupku izjednačena sa odgovarajućom procesnom radnjom koju preduzima domaći pravosudni organ, osim ako to nije u suprotnosti sa načelima domaćeg pravnog sistema i opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava.

Član 49

Međunarodna pravna pomoć se neće pružiti ako se zamolnica odnosi na vojno krivično djelo.

Član 50

Međunarodna pravna pomoć iz člana 45 ovog zakona može da se odbije:

- 1) ako se zamolnica države molilje odnosi na politička krivična djela;
- 2) ako bi udovoljenje zamolnici države molilje moglo da povrijedi suverenitet, ustavno uređenje, bezbjednost ili druge bitne interese Crne Gore.

Član 51

(1) Domaći pravosudni organ može da odloži pružanje međunarodne pravne pomoći iz člana 45 ovog zakona ukoliko je to neophodno zbog krivičnog gonjenja ili vođenja krivičnog postupka koji je u toku pred domaćim pravosudnim organima, a koji je u vezi sa dostavljenom zamolnicom.

(2) Ako domaći pravosudni organ odloži pružanje međunarodne pravne pomoći, u skladu sa stavom 1 ovog člana, o tome će obavijestiti državu molilju uz navođenje razloga za odlaganje.

Član 52

Lice koje u svojstvu okrivljenog, oštećenog, svjedoka ili vještaka, na poziv domaćeg pravosudnog organa dođe iz inostranstva, radi davanja iskaza u postupku povodom kojeg je poziv upućen, dok se nalazi na teritoriji Crne Gore ne može biti lišeno slobode, pritvoreno ili krivično gonjeno za ranije učinjeno krivično djelo.

Član 53

(1) Lice koje je u Crnoj Gori lišeno slobode može kao svjedok, u cilju saslušanja, radi suočenja ili uviđaja, da bude privremeno prebačeno u državu molilju, po zamolnici njenog nadležnog pravosudnog organa, zbog postupka koji je u njoj pokrenut, ukoliko:

- 1) da izjavu u zapisnik kod nadležnog suda da je saglasno sa privremenim prebacivanjem;
 - 2) zbog privremenog prebacivanja neće biti produženo trajanje lišenja slobode i da neće biti ugrožen krivični postupak koji se protiv njega vodi u Crnoj Gori;
 - 3) za vrijeme privremenog prebacivanja neće biti kažnjeno ili mu neće biti izrečena neka druga sankcija;
 - 4) je obezbijeđeno da će prebačeno lice odmah poslije obavljene procesne radnje biti vraćeno u Crnu Goru.
- (2) Država molilja je dužna da lice iz stava 1 ovog člana, bez odlaganja, odmah nakon obavljene procesne radnje vrati u Crnu Goru, a najkasnije u roku od 60 dana.
- (3) Rješenje o prebacivanju donosi nadležni sud u vijeću sastavljenom od trojice sudija, a izvršava se na način predviđen u članu 26 stav 2 ovog zakona.
- (4) Protiv rješenja iz stava 3 ovog člana lice čije se prebacivanje traži ima pravo žalbe nadležnom sudu u roku od tri dana od dana prijema rješenja.

Član 54

U slučaju kad se radi o krivičnim djelima pravljenja i stavljanja u opticaj falsifikovanog novca, pranja novca, neovlašćene proizvodnje, prerađivanja i prodaje opojnih droga i otrova, trgovine ljudima, kao i o drugim krivičnim djelima u pogledu kojih se međunarodnim ugovorima predviđa centralizacija podataka, organ pred kojim se vodi krivični postupak dužan je da, bez odlaganja, dostavi Nacionalnom centralnom birou INTERPOL-a podatke o krivičnim djelima i učiniocu, a prvostepeni sud i pravosnažnu presudu.

Član 55

- (1) Ministarstvo može, na zahtjev domaćih pravosudnih organa, od nadležnih stranih pravosudnih organa pribavljati tekstove propisa koji važe ili su važili u drugim zemljama, a po potrebi i obavještenja o određenom pravnom pitanju.
- (2) Ministarstvo može, na zahtjev stranih pravosudnih organa, dostaviti tekstove domaćih propisa ili obavještenja o određenom pravnom pitanju.

Član 56

Međunarodna pravna pomoć pružiće se i na zahtjev i Evropskog suda za ljudska prava, Evropskog suda pravde i Kancelarije javnog tužioca Evropske unije, u skladu sa ovim zakonom.

IX. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 57

Ako nije drukčije određeno ovim zakonom, na postupak pružanja međunarodne pravne pomoći shodno se primjenjuju odredbe Zakonika o krivičnom postupku.

Član 58

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima sadržan je u odredbi člana 16 tačka 5 Ustava Crne Gore kojim je propisano da se zakonom u skladu sa Ustavom uređuju druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2025-2026 predviđeno je utvrđivanje Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima.

Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći je *lex specialis* koji predstavlja važan segment oblasti međunarodne pravne pomoći u krivičnim stvarima. Iako je ova oblast u značajnoj mjeri regulisana bilateralnim ugovorima koje je Crna Gora potpisala sa drugim državama u oblasti međunarodne pravne pomoći u krivičnim stvarima, te potvrđenim multilateralnim konvencijama, ovaj zakon predstavlja dio sveukupnog sistema međunarodne pravne pomoći na osnovu kojeg postupaju domaći pravosudni organi kako u pogledu traženja međunarodne pravne pomoći od inostranih zemalja za potrebe krivičnih postupaka odnosno predmeta, tako i u odnosu na pružanje pravne pomoći po zahtjevu stranih pravosudnih i nadležnih organa. Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima usvojen je 2008. godine, i do sada je bio predmet dvaju izmjena i dopuna koje su izvršene 2013. i 2019. godine. Sa tog aspekta, pored ostalog, nameće se potreba izrade inoviranog zakonskog rješenja koje treba da omogući efikasno postupanje nadležnih organa i da riješi probleme i izazove u praksi koji su indetifikovani tokom godina primjene, u periodu od donošenja osnovnog zakona i njegovih izmjena do danas.

Potreba za prilagođavanjem sistema međunarodne pravne pomoći savremenim izazovima, promjenama i dinamikom u ovoj oblasti na evropskom i međunarodnom nivou, kao i težnja ka modernizaciji pravnih instrumenata u ovoj oblasti, uslovili su takođe donošenje ovog Zakona. Pored toga, nejasnoće i nedorečenosti u postojećim zakonskim odredbama, kao i neprecizna regulacija nadležnosti organa, proceduralnih pitanja i značajnih problema primjene u praksi pojedinačnih instituta koji su od suštinskog značaja za efikasno postupanje nadležnih organa u okviru sistema međunarodne pravne pomoći, predstavljali su dodatni razlog za donošenje novog pravnog akta.

U tom smislu, Zakon treba da postigne viši nivo usklađenosti sa opštim i ključnim institutima prije svega konvencija Savjeta Evrope čija je Crna Gora potpisnica, a radi njihove efikasnije primjene, te međunarodnom praksom u pružanju međunarodne pravne pomoći u krivičnim stvarima. Istovremeno, treba da otkloni važne nedoumice i probleme u primjeni, kako odredbi samog zakona tako i mehanizama predviđenih međunarodnim ugovorima koji se takođe primjenjuju direktno iz razloga što su dio pravnog sistema.

III. USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Zakonom o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima se ne vrši usklađivanje sa pravnom tekovinom Evropske unije, jer će se ovaj zakon, od dana članstva Crne Gore u Evropskoj uniji, isključivo primjenjivati u saradnji sa „trećim zemljama“. U međuvremenu, kao i u dosadašnjem periodu, pravna pomoć sa državama Evropske unije se odvija po standardima Savjeta Evrope kao i bilateralnim ugovorima u slučajevima gdje oni postoje sa pojedinačnim državama.

Pitanje usklađivanja sa pravnom tekovinom EU je predmet drugog zakona, Zakona o pravosudnoj saradnji u krivičnim stvarima sa državama članicama Evropske unije "Službeni listu CG", br. 85/2018, na čijim izmjenama se takođe intenzivno radi kako bi se osigurala odgovarajuća usklađenost i spremnost u susret pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji.

Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći se radi efikasnije primjene pojedinih instituta dalje usklađuje sa pojedinim rješenjima postojećih međunarodnih konvencija koje su u primjeni, uključujući Evropsku konvenciju o međusobnom pružanju pravne pomoći u krivičnim stvarima i Evropsku konvenciju o ekstradiciji, te odredbama Drugog dodatnog protokola uz Evropsku konvenciju o međusobnom pružanju pravne pomoći u krivičnim stvarima. Istovremeno je postojala potreba da se sagledaju i ključni aspekti instrumenata kao što su Treći i Četvrti dodatni protokol uz Evropsku konvenciju o ekstradiciji, te Drugi dodatni protokol uz Evropsku konvenciju o računarskom kriminalu o unaprijeđenoj saradnji i otkrivanju elektronskih dokaza, koje instrumente je Crna Gora potpisala, a čije se potvrđivanje očekuje u narednom periodu.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Unaprijeđenje Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima, za cilj ima da propis bude značajan dio ukupne politike i sistema međunarodne pravne pomoći koji će odgovoriti potrebama u današnjim međunarodnim okolnostima saradnje u krivičnim stvarima. Ovo posebno iz razloga pojave važnih operativnih instrumenata međunarodne saradnje u borbi protiv kriminala čiji sastavni dio je međunarodna pravna pomoć u krivičnim stvarima.

Tako je posebna pažnja posvećena pitanju izručenja okrivljenih i osuđenih lica, odnosno ekstradicije, u odnosu na ekstradicioni postupak koji se, pred nadležnim sudovima i Ministarstvom pravde sprovodi po zahtjevu stranih zemalja (tzv. pasivna ekstradicija). Zakon u tom pravcu reguliše ključne aspekte ekstradicionog postupka pred nadležnim sudovima sa ciljem definisanja rješenja koja će omogućiti skraćenje postupka odlučivanja i time njegovo ubrzanje i efektivnost. Istovremeno je cilj da se postigne viši nivo efikasnosti samog postupka i njegovo kraće trajanje, a time i ukupno kraće trajanje ekstradicionog pritvora, što je u skladu

sa međunarodnim standardima, kako u pogledu efikasnosti sprovođenja izručenja, tako i bolje zaštite ljudskih prava i sloboda.

U tom pravcu je predviđeno da sud, po službenoj dužnosti, vodi računa o pritvoru tokom trajanja ekstradicionog postupka sve do momenta izvršenja pravosnažnog rješenja suda i rješenja ministra pravde o izručenju, odnosno do predaje okrivljenog i njegovog preuzimanja od strane države molilje u situacijama kada je dozvoljeno izručenje. Na ovaj način će se obezbjediti adekvatno sprovođenje pravosnažnih i izvršnih odluka u ekstradicionom postupku i realizacija izručenja, a time obezbjeđenje punog poštovanja međunarodnih obaveza Crne Gore i evropskih i međunarodnih standarda u oblasti ekstradicije. Takođe je propisana mogućnost određivanja alternativnih mjera za obezbjeđenje prisustva okrivljenog pod odgovarajućim uslovima koje cijeni sud u okviru svojih nadležnosti. Zakon uključuje i dodatno regulisanje situacije kada postoje zahtjevi dvije ili više država za izručenje istog lica, gdje su unaprijedena rješenja radi jasnijeg i nedvosmislenog tumačenja i efikasnije primjene, u skladu sa praksom, konvencijskim standardima i relevantnim odlukama u okviru sudske prakse u predmetima izručenja.

Ovim zakonom je dodatno regulisano i pitanje primjene instituta pojednostavljenog izručenja odnosno skraćenog postupka, u skladu sa Trećim dodatnim protokolom uz Evropsku konvenciju o ekstradiciji, posebno u dijelu davanja saglasnosti od strane okrivljenog koji je subjekt ekstradicije te postupanja suda u tim situacijama. Dodatno, propisano je da sud u slučaju pojednostavljenog postupka može odložiti izručenje kada je u toku krivični postupak pred domaćim sudom protiv lica koje je pristalo na pojednostavljeni postupak, ili usljed činjenice da se to lice nalazi na izdržavanju kazne zatvora u Crnoj Gori. Takođe se unaprijeđuje regulisanje primjene načela specijalnosti u skladu sa Četvrtim dodatnim protokolom uz Evropsku konvenciju o ekstradiciji.

Zakonom se uvodi i novina kroz član 46 kojim se posebno izdvaja i propisuje spontana razmjena informacija odnosno podataka, čime se ovaj zakon usklađuje sa Drugim dodatnim protokolom uz Evropsku konvenciju o računarskom kriminalu i Drugim dodatnim protokolom uz Evropsku konvenciju o pružanju pravne pomoći u krivičnim stvarima, imajući u vidu da se primjena ovog instituta na globalnom nivou pokazala kao odlično sredstvo u prekograničnoj saradnji i borbi protiv najtežih oblika kriminala. Ovim se reguliše pitanje spontane razmjene podataka između nadležnih organa, odnosno jednostranog dostavljanja ili prijema podataka i informacija za potrebe istraga odnosno krivičnog gonjenja u Crnoj Gori odnosno drugim državama, te se u tom smislu ostvaruje direktna saradnja između istražnih organa.

Pored navedenog ovaj zakon reguliše pitanja koja se odnose na postupak po molbi Crne Gore za izručenje iz druge države, sprovođenje stranaca preko teritorije Crne Gore, ustupanje i preuzimanje krivičnog gonjenja, izvršenja stranih sudskih odluka u krivičnim stvarima, obrazovanja zajedničkih istražnih timova, te sadrži prelazne i završne odredbe.

Istovremeno je poboljšana struktura samog zakona, na način što je izvršena prekompozicija određenih odredbi zakona, a uvode se i nazivi većine segmenata zakona odnosno članova ili grupe članova koji regulišu isto odvojeno pitanje. Na ovaj način je cilj da se obezbjedi lakše korišćenje teksta od strane činilaca u pravosuđu i nadležnim institucijama koji zakon svakodnevno primjenjuju u praksi. Dodatno, izvršeno je i terminološko usklađivanje teksta zakona u skladu sa sistemskim zakonima i terminologijom međunarodnih ugovora, gdje je za to postojala potreba.

Na kraju, ovim zakonskim rješenjem postiže se i bolja funkcionalnost ukupnog sistema međunarodne pravne pomoći, čija je svrha, između ostalog, da doprinese efikasnosti pravosudnog i krivično-pravnog sistema, imajući u vidu da je međunarodna saradnja i međunarodna pravna pomoć u značajnom broju istraga i krivičnih postupaka od odlučujućeg značaja za donošenje zakonitih i blagovremenih odluka pravosudnih organa i organa za sprovođenje zakona. Takođe, ovaj propis je važan sa aspekta izvršavanja međunarodnih obaveza i međunarodne pravne saradnje nadležnih državnih institucija Crne Gore sa institucijama drugih zemalja, s obzirom da funkcionisanje u kontemporarnom sistemu međunarodne saradnje u krivičnim pitanjima zahtjeva prilagođavanje promijenjenim okolnostima koje iziskuju snažan i efikasan odgovor država na ozbiljne globalne izazove po pitanju adresiranja prijetnji od najtežih oblika organizovanog kriminala.

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE OVOG ZAKONA

Za implementaciju ovog propisa nisu potrebna dodatna finansijska sredstava iz budžeta Crne Gore.

VI. RAZLOZI ZA DONOŠENJE PO HITNOM POSTUPKU

Ne postoji potreba za hitnim donošenjem Zakona.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo pravde

NAZIV PROPISA

Predlog zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći je lex specialis koji predstavlja važan segment oblasti međunarodne pravne pomoći u krivičnim stvarima.

Iako je ova oblast u značajnoj mjeri regulisana bilateralnim ugovorima koje je Crna Gora potpisala sa drugim državama u oblasti međunarodne pravne pomoći u krivičnim stvarima, te potvrđenim multilateralnim konvencijama, ovaj zakon predstavlja dio sveukupnog sistema međunarodne pravne pomoći na osnovu kojeg postupaju domaći pravosudni organi kako u pogledu traženja međunarodne pravne pomoći od inostranih zemalja za potrebe krivičnih postupaka odnosno predmeta, tako i u odnosu na pružanje pravne pomoći po zahtjevu stranih pravosudnih i nadležnih organa.

U tom smislu, Zakon treba da postigne viši nivo usklađenosti sa opštim i ključnim institutima prije svega konvencija Savjeta Evrope čija je Crna Gora potpisnica, a radi njihove efikasnije primjene, te međunarodnom praksom u pružanju međunarodne pravne pomoći u krivičnim stvarima. Istovremeno, treba da ukloni važne nedoumice i probleme u primjeni, kako odredbi samog zakona tako i mehanizama predviđenih međunarodnim ugovorima koji se takođe primjenjuju direktno iz razloga što su dio pravnog sistema.

Ne postoje mehanizmi ili indikatori da se direktno odredi eventualno postojanje oštećenih subjekata.

Ovaj propis je važan sa aspekta izvršavanja međunarodnih obaveza i međunarodne pravne saradnje nadležnih državnih institucija Crne Gore sa institucijama drugih zemalja, s obzirom da funkcionisanje u kontemporarnom sistemu međunarodne saradnje u krivičnim pitanjima zahtjeva prilagođavanje promijenjenim okolnostima koje iziskuju snažan i efikasan odgovor država na ozbiljne globalne izazove po pitanju adresiranja prijetnji od najtežih oblika organizovanog kriminala.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Potreba za prilagođavanjem sistema međunarodne pravne pomoći savremenim izazovima, promjenama i dinamikom u ovoj oblasti na evropskom i međunarodnom nivou, kao i težnja ka modernizaciji pravnih instrumenata u ovoj oblasti, uslovili su takođe donošenje ovog Zakona. Pored toga, nejasnoće i nedorečenosti u postojećim zakonskim odredbama, kao i neprecizna regulacija nadležnosti organa, proceduralnih pitanja i značajnih problema primjene u praksi pojedinačnih instituta koji su od suštinskog značaja za efikasno postupanje nadležnih organa u okviru sistema međunarodne pravne pomoći, predstavljali su dodatni razlog za donošenje novog pravnog akta.

Osnovni cilj realizacije svih aktivnosti prepoznatih u okviru pregovaračkog poglavlja 24 – Pravda, sloboda i bezbjednost je da se omogući kontinuitet posvećenosti jačanju međunarodne saradnje, posebno u dijelu borbe protiv prekograničnog kriminala. Pravosudna saradnja u građanskim i krivičnim stvarima je jedan od važnih segmenata za ostvarivanje tog cilja, i u tom smislu **Programom**

pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2025-2026 definisani su i najvažniji zadaci vezani za ovaj prioritet koji se, između ostalog, odnose i na donošenje ovog zakona.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulativnu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Postoji obaveza donošenja Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći, i nema drugih opcija za ispunjenje cilja.

Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima usvojen je 2008. godine, i do sada je bio predmet dvaju izmjena i dopuna koje su izvršene 2013. i 2019. godine. Sa tog aspekta, pored ostalog, nameće se potreba izrade inoviranog zakonskog rješenja koje treba da omogući efikasno postupanje nadležnih organa i da riješi probleme i izazove u praksi koji su identifikovani tokom godina primjene, u periodu od donošenja osnovnog zakona i njegovih izmjena do danas.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Zakonom o međunarodnoj pravnoj pomoći se postiže bolja funkcionalnost ukupnog sistema međunarodne pravne pomoći, čija je svrha, između ostalog, da doprinese efikasnosti pravosudnog i krivično-pravnog sistema, imajući u vidu da je međunarodna saradnja i međunarodna pravna pomoć u značajnom broju istraga i krivičnih postupaka od odlučujućeg značaja za donošenje zakonitih i blagovremenih odluka pravosudnih organa i organa za sprovođenje zakona.

Posebna pažnja posvećena pitanju izručenja okrivljenih i osuđenih lica, odnosno ekstradicije, u odnosu na ekstradicioni postupak koji se, pred nadležnim sudovima i Ministarstvom pravde sprovodi po zahtjevu stranih zemalja (tzv. pasivna ekstradicija). Zakon u tom pravcu reguliše ključne aspekte ekstradicionog postupka pred nadležnim sudovima sa ciljem definisanja rješenja koja će omogućiti skraćivanje postupka odlučivanja i time njegovo ubrzanje i efektivnost. Istovremeno je cilj da se postigne viši nivo efikasnosti samog postupka i njegovo kraće trajanje, a time i ukupno kraće trajanje ekstradicionog pritvora, što je u skladu sa međunarodnim standardima, kako u pogledu efikasnosti sprovođenja izručenja, tako i bolje zaštite ljudskih prava i sloboda.

Ovim zakonom je dodatno regulisano i pitanje primjene instituta pojednostavljenog izručenja odnosno skraćenog postupka, u skladu sa Trećim dodatnim protokolom uz Evropsku konvenciju o ekstradiciji, posebno u dijelu davanja saglasnosti od strane okrivljenog koji je subjekt ekstradicije te postupanja suda u tim situacijama. Dodatno, propisano je da sud u slučaju pojednostavljenog postupka može odložiti izručenje kada je u toku krivični postupak pred domaćim sudom protiv lica koje je pristalo na pojednostavljeni postupak, ili usljed činjenice da se to lice nalazi na izdržavanju kazne zatvora u Crnoj Gori. Takođe se unapređuje regulisanje primjene načela specijalnosti u skladu sa Četvrtim dodatnim protokolom uz Evropsku konvenciju o ekstradiciji.

Zakonom se uvodi i novina kroz član 46 kojim se posebno izdvaja i propisuje spontana razmjena informacija odnosno podataka, čime se ovaj zakon usklađuje sa Drugim dodatnim protokolom uz Evropsku konvenciju o računarskom kriminalu i Drugim dodatnim protokolom uz Evropsku konvenciju o pružanju pravne pomoći u krivičnim stvarima, imajući u vidu da se primjena ovog instituta na globalnom nivou pokazala kao odlično sredstvo u prekograničnoj saradnji i borbi protiv najtežih oblika kriminala. Ovim se reguliše pitanje spontane razmjene podataka između nadležnih organa, odnosno jednostranog dostavljanja ili prijema podataka i informacija za potrebe istraga odnosno krivičnog

gonjenja u Crnoj Gori odnosno drugim državama, te se u tom smislu ostvaruje direktna saradnja između istražnih organa.

Donošenjem zakona neće se stvoriti troškovi građanima i privredi.

Ne očekuje se stvaranje troškova donošenjem ovog propisa.

Propisom se ne utiče negativno na stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišnu konkurenciju.

Donošenjem ovog zakona neće se stvoriti administrativna opterećenja i biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Za sprovođenje Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima nije potrebno obezbjeđivanje dodatnih finansijskih sredstava iz Budžeta Crne Gore.

Za implementaciju ovog zakona nije potrebno obezbjeđivati finansijska sredstva jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda.

Za implementaciju ovog zakona ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

Finansijska sredstva nisu obezbjeđena u budžetu za tekuću niti planirana u budžetu za narednu godinu budući da za sprovođenje Zakona nije potrebno obezbjeđivanje dodatnih finansijskih sredstava.

Nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze.

Implementacijom ovog zakona neće se ostvariti prihod za budžet Crne Gore.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Ministarstvo pravde je formiralo Radnu grupu za izradu Predloga zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima, koju su činili predstavnici Višeg suda u Podgorici, Vrhovnog državnog tužilaštva, Specijalnog državnog tužilaštva, Ministarstva vanjskih poslova i Ministarstva unutrašnjih poslova.

Sprovedena je javna rasprava 11. avgusta 2025. godine, koja je trajala 30 dana. Tokom javne rasprave pristiglo je 8 komentara, od čega je nije bilo prihvaćenih komentara, djelimično je prihvaćen jedan, a nije prihvaćeno sedam komentara.

7. Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Za sprovođenje ovog zakona ne postoje potencijalne prepreke.

Mjere koje će biti preduzete tokom sprovođenja propisa da bi se ispunili ciljevi su prije svega promocija novih rješenja iz zakonskog teksta, te mogućnosti u pogledu primjene mehanizama koji su dio sistema međunarodne saradnje.

Ispunjenje postavljenih ciljeva mjeriće se u odnosu na broj predmeta međunarodne pravne pomoći odnosno zahtjeva za izručenje.

Za monitoring i evaluaciju propisa nadležno je Ministarstvo pravde.

Podgorica, 22.9.2025. godine

MINISTAR

mr. Bojan Božović